



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1264/2021
06.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Јелене Ивановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Јањић, адвокат из ..., против туженог „НИШ-ЕКСПРЕС“ ДОО Ниш, чији је пуномоћник Весна Лојпур Стојменовић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2987/20 од 28.01.2021. године, у седници одржаној 06.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2987/20 од 28.01.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 2439/19 од 12.06.2020. године, која је исправљена решењем Основног суда у Нишу П1 2439/19 од 23.04.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је поништено, као незаконито, решење туженог број .../... од 05.11.2015. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду и наложено туженом да тужиоца врати на рад, призна му сва права на раду и по основу рада и распореди на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима, у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 340.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, док је преостали износ од досуђеног до траженог одбијен као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2987/20 од 28.01.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог „Ниш-експрес“ ДОО Ниш и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке и усвајајућем делу става другог изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из

члана 374. став 2 тач. 12) Закона о парничном поступку и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20) - у даљем тексту ЗПП, и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а због битне повреде поступка из члана 374. став 2. тачка 12) ЗПП на коју се тужени позива у ревизији, према члану 407. став 1. тач. 1)-3) ЗПП ревизија се не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на пословима ... у Погону ... на основу закљученог Уговора о раду број .../... од 06.04.2015. године, са пратећим анексима. Оспореним решењем туженог број .../... од 05.11.2015. године тужиоцу је отказан уговор о раду због повреде радне обавезе, на основу члана 179. став 2. тач. 1) и 5) Закона о раду, члана 6. став 1. Колективног уговора о утврђивању права, обавеза и одговорности запослених „Ниш-експрес“ АД и члана 19. тачка IV Уговора о раду. Тужиоцу је стављено на терет да дана 25.08.2015. године, док је радио у првој смени, није контролисао поправку возила које је ванредно искључено са линије и том приликом није уочио оштећење носача алтернатора, истрошеност канала четвороканалне ременице и искошеност ременице алтернатора у односу на ременицу мотора, што је имало за последицу загревање ременице, односно топљење и кидање каишева алтернатора и поновно ванредно искључење возила са линије истог дана у 16 часова и 02 минута, а што је даље негативно утицало на одвијање и функционисање приградског саобраћаја. Дана 20.10.2015. године тужиоцу је достављено писано упозорење на које се он изјаснио у писаној форми 27.10.2015. године. У поступку утврђивања одговорности тужиоца, узете су изјаве тужиоца и електричара који су наведеном приликом радили на отклањању квара по налогу тужиоца, а сачињен је и извештај за од 25.08.2015. године од стране руководиоца радне јединице Агрегати. Машинским вештачењем од стране вештака Зорана Вељковића, које је као доказ изведено на предлог тужиоца, утврђено је да узрок поновног кидања ремен каиша главног алтернатора на аутобусу лежи у уградњи ремен каиша погрешног типа и димензија – уместо клинасто назубљеног (оригиналног) каиша димензија 13x1,150мм, уграђен је клинасти обични каиш димензија 12,5x1,175мм, те да је такву погрешну уградњу узроковао недостатак основне техничке документације за предметни аутобус која је неопходна у процесу техничког одржавања и која би била доступна свим одговорним лицима у процесу одржавања. Тужени је сходно члану 271. ЗПП доставио налаз и мишљење судског вештака машинске струке Радета Павловића према коме неисправност селен блокова (оштећен гумени део) на носачима главног алтернатора предметног аутобуса проузрокује искошеност ременице алтернатора и директно утиче на испадање и кидање каишева. По мишљењу овог вештака, узрок настанка оштећења каиша требало је утврдити непосредним прегледом оштећеног каиша а код демонтаже главног алтернатора и техничке исправности алтернатора у механичком делу – техничке исправности селен блокова главног алтернатора. Именовани вештаци су усмено у претежном делу усагласили своје налазе, утолико да постоји теоретска могућност да каиш може да пукне и услед оштећеног селен блока.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су закључили да је оспорено решење о отказу уговора о раду тужиоцу незаконито.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 1) Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05 ... 75/14) прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе ако несавесно или немарно извршава радне обавезе, као и ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду (тачка 5)).

Према одредби члана 6. Колективног уговора о утврђивању права, обавеза и одговорности запослених „Ниш - експрес“ АД закљученог дана 30.07.2014. године, несавесно и немарно извршавање радних обавеза је извршавање радних обавеза при чему запослени не поступа у складу са обавезама из описа послова свог радног места, не придржава се упутстава за рад у својој радној јединици (технолошког поступка, наредби, саопштења итд.), не показује уобичајену пажњу која се очекује од просечног запосленог и не понаша се као добар домаћин, иако је морао бити свестан штетних последица таквог понашања.

Одредбом члана 19. тачка IV Уговора о раду број .../... од 06.04.2015. године, уговорено је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду због повреде радне обавезе, и то неблаговремено, несавесно и немарно извршавање радних обавеза.

Како је из изјава запослених електричара који су вршили поправку предметног возила утврђено да им је тужилац дао налог да провере исправност алтернатора и да их је више пута обилазио док су радили на поправци алтернатора, те да су након замене акумулатора и поправке алтернатора извршили пробу алтернатора у присуству тужиоца и установили да је исправан, правилно налазе нижестепени судови да се у конкретном случају не може закључити да је тужилац поступао противно обавезама свог радног места, односно да је пропустио да контролише поправку возила Такође, имајући виду да је квар у конкретном случају отклоњен поправком носача алтернатора и уградњом нових каишева, правилна је и оцена апелационог суда да тужени током првостепеног поступка није доказао да се узрок кидања каишева налази само и искључиво у радњама тужиоца, односно пропуштању предузимања радње, који је при том спорном приликом поступао по пријави везаној за проблем са алтернатором, а не и за покидане каишеве. Следом наведеног, правилно су нижестепени судови закључили да у конкретном случају нису били испуњени услови за престанак радног односа тужиоцу због повреде радне обавезе учињене његовом кривицом, с обзиром да тужилац критичном приликом није намерно извршио повреду радне обавезе, нити је повреду учинио из крајње (грубе) непажње.

Кривица је основ одговорности у случају повреде радне обавезе, али није сваки степен кривице довољан разлог за престанак радног односа. За одговорност тужиоца као запосленог одлучно је постојање умишљаја или крајње (грубе) непажње, а тога у конкретном случају није било, као субјективног услова за пуноважан отказ уговора о раду.

Како је усвојен тужбени захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду, то је правилна и одлука о враћању тужиоца на рад, јер је последица поништаја решења о отказу уговора о раду реинтеграција запосленог на основу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду.

Имајући у виду све изложено, Врховни касациони суд је нашао да ревизију треба одбити као неосновану, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Како је ревизија туженог одбијена као неоснована, одбијен је његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу чл. 153. и 154. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић